

Medveczky Mihály

A nemzetgazdaság biztonságos működésének és védelmi felkészítésének 2012–2030 közötti időszakra vonatkozó átfogó koncepciója

A cikk ismerteti a Nemzetgazdasági Minisztériumban elkészült, a nemzetgazdaság biztonságos működésének és védelmi felkészítésének 2012–2030 közötti időszakra vonatkozó átfogó koncepcióját, amelyet a kormány elfogadott. A gazdaságbiztonsági rendszer létrehozása érdekében kidolgozásra kerül a gazdaságbiztonságról szóló törvényjavaslat. A törvényjavaslat társadalmi vitájában és az ott szereplő fogalmak tudományos definiálásában az MHTT küldetésének megfelelően, partnerként vesz részt.

A Nemzetgazdasági Minisztériumban elkészült az a hosszú távú koncepció, amelynek véglegesítéséhez 2011 márciusában egy tudományos konferencia adta meg az utolsó lendületet. A 2004–2010 közötti időszakban jelentősen változott a védelmi felkészítés jogszabályi környezete. A gazdaság védelmi felkészítésének újraszabályozásához először koncepciót kellett készíteni a gazdaság minősített időszak (ti. a különleges jogrend szerinti) működésének, a fellépő erőforrás-szükséglet kielégítése tervezésének elvi, módszertani leírására. A tudományos konferencián a koncepció időszerűségét és szükségszerűségét erősítették meg a szakértők. Megkezdődött a koncepcióról szóló előterjesztés közigazgatási és társadalmi egyeztetése. Megtárgyalta az anyagot a közigazgatási államtitkári értekezlet, a nemzetbiztonsági kabinet, és végül a Kormány a 2011 novemberében vita nélkül elfogadta az előterjesztést. A következőkben a koncepció rövid összefoglalására vállalkozom.

A tézisek

Az átfogó koncepció elsődleges célja, hogy a társadalom fejlődésére a Nemzeti Együttműködés Programjában kitűzött célok teljesítéséhez a zavaró események (katasztrófák, válságok, piaci zavarok stb.) között is biztosítva legyen a jól működő gazdaság, amely gyorsan és hatékonyan ki kell, hogy elégítse a különböző eredetű válsághelyzetek kezeléséért felelős beavatkozó erők szükségleteit. A gazdaság

újjáalakítását szolgáló Új Széchenyi Terv jövőképében megfogalmazott célok eléréséhez biztosítani kell a gazdaság folyamatos működését, a gazdaság biztonságának védelme ezért kiemelt feladat kell, hogy legyen. A dokumentum egy olyan átfogó gazdaságbiztonsági rendszer kialakítását irányozza elő, amely a nemzetgazdaság biztonságos működésének és védelmi felkészítésének normál időszaki és válsághelyzeti feltételeit egyaránt biztosítja.

Az elmúlt évek válsághelyzeteinek kezelése nyomán előállt körülmények ráirányították a figyelmet a gazdaság biztonságos működésének fontosságára. A 2010. évi katasztrófáknál, az árvízi védekezés idején vagy a vörösiszap-tározó gátszakadása következtében kihirdetett veszélyhelyzet kezelésénél a reagáló erők nem mindig tudtak gyorsan és hatékonyan támaszkodni a nemzetgazdaság nyújtotta erőforrásokra, tartalékkészletekre. Az események rámutattak a készletek szükségességére és az esetlegesen várható igényeket figyelembe vevő mielőbbi fejlesztések elvégzésére.

2009-ben, a földgázellátási válsághelyzetben vagy az észak-dunántúli áramki-maradásnál a gazdaság saját működésében jelentkeztek jelentős zavarok. A gazdaság csak abban az esetben képes a válsághelyzetek kezeléséért felelős szervek szükségleteit megfelelően kielégíteni, ha a saját biztonságos működése garantált, és jól működik a reagáló erők válsághelyzeti erőforrás biztosítására kialakított gazdaságfelkészítési rendszer. Ezzel szemben – az elmúlt válsághelyzetek kezelésének tapasztalatai szerint – a védekezés gazdasági ellátásában voltak fennakadások, a beavatkozás jelenleg csak ágazati felelősségi szinten működik zavarmentesen, hiányzik a markáns kormányzati koordináció.

A tevékenységet szabályozó dokumentumok közötti elhelyezkedés

Komplex gazdaságbiztonsági rendszer létrehozására eddig nem készült kormányzati előterjesztés. A gazdaság védelmi felkészítésére a rendszerváltás után, 1992-ben, a védelmi felkészítésre és ország-mozgósításra vonatkozó elgondolás részeként született koncepcionális dokumentum.

Az 1992-ben megfogalmazott elvekre épülő, a gazdaság felkészítésének és mozgósításának alapvetően irányt adó koncepció az azóta jelentősen megváltozott nemzetközi biztonságpolitikai, belpolitikai és nemzetgazdasági környezetben napjainkra idejét múlttá vált. Az azt jóváhagyó kormányhatározatot hatályon kívül helyezték. A gazdaságfelkészítési tevékenység szabályozására 2003-ban – a honvédelmi törvény felhatalmazásával – kormányrendeletet adtak ki, amely a honvédelemről szóló törvény alapján előírta a gazdaság védelmi felkészítésének főbb szabályait, tervezési rendszerét.

A következő években tovább változott a jogszabályi és a biztonságpolitikai környezet, jelentősen romlottak a tevékenység intézményi és finanszírozási feltételei, elkerülhetetlenné vált a jogi szabályozás felülvizsgálata. Ehhez viszont a tevékenység koncepciójának megújítására van szükség. A védelmi felkészüléshez és a védekezéshez szükséges erőforrásokkal viszont csak a biztonságosan működő gazdaság tudja folyamatosan ellátni a beavatkozó erőket. Ezért az átfogó koncepció egy komplex gazdaságbiztonsági rendszer irányait vázolja fel, amely nemcsak a különleges jogrend szerinti működés szükségletét, hanem a válsághelyzetek széles spektruma

kezelésének erőforrás-igényeit – azok között a gazdaság biztonságos működésének feltételeit is – biztosítani hivatott.

A nemzetgazdaság védelmi felkészítését, illetve a gazdaság biztonságát meghatározó, irányadó szabályozási dokumentumok kronológiai felsorolását a táblázat mutatja. A táblázat feltünteti a már hatályon kívül helyezett, az érvényes és az előkészületben lévő koncepció, stratégia, illetve jogszabály vagy közjogi szervezetszabályozó eszköz típusú dokumentumokat, amelyek hatással voltak, vannak, illetve lesznek a védelmi felkészítés feladatai végrehajtásának szabályozására.

A pillérek

A koncepció fő vizsgálati területei (pillérei) – mint a stratégiai dokumentumoknál általában – a tevékenység szabályozási és intézményi környezete; a tervezés és végrehajtás módszertana, valamint a rendszer finanszírozása voltak.

A bevezetés a koncepció kötelező kellékei (az indíttatás, a felhatalmazás, a koncepció-alkotás folyamata és a pozicionálás) mellett tartalmazza a legfontosabb fogalmi lehatárolásokat.

A koncepció gazdaságbiztonsági rendszernek nevezi a nemzetgazdaság biztonságos válsághelyzeti működését és az arra való hatékony felkészítést szolgáló normál időszaki tevékenység-, intézkedés- és feltételrendszert, amelyek a válsághelyzetek megelőzési, felkészülési, védekezési, helyreállítási folyamatainak gazdasági erőforrás szükségletét hivatott kielégíteni.

Az általános biztonsági definíció mintájára mondja ki a koncepció, hogy a gazdasági biztonság egyénekhez (fogyasztókhöz), emberi közösségekhez (például szolgáltatói csoportokhoz), államokhoz, nemzetközi rendszerekhez, hazai és nemzetközi gazdasági szereplőkhöz köthető kategória. Ez pedig vagy valamilyen gazdasági érték, illetve érdek ellen irányuló fenyegetés, veszély, kockázat megjelenése kapcsán felmerülő általános igényben, vagy egyéb fenyegetés, veszély, kockázat elhárítása során felmerülő igényben fejeződik ki.

A fogalmi lehatárolások között szerepel a gazdaságbiztonsági válsághelyzet javasolt definíciója, amely szerint a különleges jogrend különböző időszakai, illetve az azok szintjét el nem érő ún. küszöb alatti szituációk (azok között a gazdaság belső zavarát előidéző gazdasági válsághelyzet) mind-mind válsághelyzetnek minősülhetnek a gazdaságbiztonság szempontjából. A gazdaságbiztonsági válsághelyzetet kiválthatják a katasztrófától a rendkívüli állapot kihirdetéséig terjedő skálán elhelyezkedő, különböző rendkívüli helyzetek, események.

A bevezetés tartalmazza továbbá a gazdasági biztonságban a gazdaság szereplői szerinti felosztását, azaz a fogyasztói, a szolgáltatói, a közigazgatási és a nemzetközi gazdasági biztonságot, valamint ezek közös alapját: az infrastruktúra biztonságát. A nemzet- és gazdaságbiztonság, illetve a gazdaság biztonságos működése szempontjából ez utóbbinak megkülönböztetett figyelmet érdemlő része az ún. kritikus infrastruktúra biztonsága.

**A gazdasági biztonságot meghatározó stratégiai,
illetve szabályozási dokumentumok (1992–2011)**

	Konceptió típusú dokumentumok	Stratégia típusú dokumentumok	Jogszabályok, egyéb közjogi szervezetszabályozó eszközök
1992	A védelmi felkészítés és az országmozgósítás koncepciója (3194/1992. Korm. hat.)		
1993	A Magyar Köztársaság biztonságpolitikájának alapelvei (11/1993. OGY hat.)		1993. évi CX. törvény a honvédelemről
	A Magyar Köztársaság honvédelmének alapelvei (27/1993. OGY hat.)		3344/1993. Korm.hat. a nemzgd. minősített időszak teljesítő-képességéről, a MH (fegyveres és rendvéd. szervek) gm igényeinek kielégítéséről.
1994			1041/1994. (V. 31.) Korm. hat. a nemzetgazdaság véd. felkészítése tervezéséről és a tart. tevékenység szabályozásáról
1996			1996. évi XXXVII. törvény a polgári védelemről
1998–1999	A Magyar Köztársaság biztonság- és védelempolitikájának alapelvei (94/1998. OGY hat.)		1999. évi LXXIV. törvény a katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetéről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről
2002–2003		A Magyar Köztársaság nemzeti biztonsági stratégiája (2144/2002. Korm. hat.)	131/2003. (VIII. 22.) Korm. rend. a nemzetgazdaság véd. felkészítése és mozgósítása feladatai végrehajtásának szabályozásáról
2004		A Magyar Köztársaság nemzeti biztonsági stratégiája (2073/2004. Korm. hat.)	2004. évi CV. törvény a honvédelemről és a Magyar Honvédségről
2005–2006	Nemzeti Válságreakálási Rendszer Koncepciója	A Magyar Köztársaság gazdasági-pénzügyi biztonsági stratégiája	
2007–2008	Zöld könyv a kritikus infrastruktúra védelméről	A Magyar Köztársaság katonai biztonsági stratégiája	2080/2008. (VI. 30.) Korm. hat. a Kritikus Infrastruktúra Védelem Nemzeti Programjáról
2011	Átfogó koncepció a nemzetgazdaság biztonságos működéséről és védelmi felkészítéséről	Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiája	Magyarország Alaptörvénye 2011. évi CXIII. törvény a honvédelemről, a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről
		A védelmi tartalékolás stratégiája	2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról
		Gazdasági-pénzügyi ágazati biztonsági stratégia	Törvény a gazdaságbiztonságról

Jelmagyarázat:

Érvényes koncepció típusú dokumentum	Érvényes stratégia típusú dokumentum	Érvényes jogszabály típusú dokumentum, 2011. 12. 31-ig hatályos törvény
Dokumentum hatályon kívül	Dokumentum előkészítés alatt	2012. január 1-től hatályos törvények

Helyzetelemzés

A helyzetelemzést adó fejezet a nemzetközi kitekintés és a hazai piaci-gazdasági környezet vizsgálata után átfogó helyzetképet ad a gazdaságbiztonsági tevékenységről, feltárja a problémákat a koncepció pillérei szerint.

A problémák részletes feltárása jól láttatja, hogy a rendszer átfogó szabályozásához hiányzik a gazdaságbiztonságról szóló törvény. Hiányzik továbbá a gazdaság biztonságos működését és védelmi felkészítését szolgáló egyes tevékenységek szabályai kidolgozásának törvényi szintű felhatalmazása, nincs egyértelműen definiálva a közszolgáltatási szerződésekben az elégséges szolgáltatás minimális mértéke. Hiányzik a gazdaság védelmi felkészítéséért és biztonságos működéséért kormányzati szinten felelős szervezet jogszabályi kijelölése. A védelmi igazgatás ágazati és területi szerveinél hiányoznak a gazdaságfelkészítési referensek. A gazdaság védelmi felkészítésének információs bázisa hiányos, így az jelenleg csak lassan és korszerűtlen formában képes tájékoztatást adni a kritikus gazdasági és társadalmi folyamatokról. A gazdaságbiztonság egyéb területeire vonatkozóan még nincs központilag kialakított információs adatbázis. A védelmi igazgatási szféra – beleértve a horizontális témák többségét és a gazdaságfelkészítést, ezen belül a védelmi célú tartalékolást – immár több évtizede alulfinanszírozott. A hagyományosan kialakult védelmi tartalékolási rendszer mára elvesztette készlete reálértékének jelentős részét. A védelmi igazgatás gyakorlatilag nem tud uniós fejlesztési forrásokra pályázni. A fejezet végén olvashatjuk a közvetlenül kapcsolódó, ún. horizontális témákat. Ebben a részben azokat a gazdasági biztonsággal kölcsönhatásban lévő védelmi tervezési rendszereket veszik számba, amelyek erőforrás-háttérét a nemzetgazdaság hivatott biztosítani, ugyanakkor jelentős befolyással vannak az ország gazdasági biztonságára vagy a nemzetgazdaság biztonságos működésére.

A leglényegesebb horizontális témák a következők:

- *Honvédelem*
A Magyar Honvédség és a szövetséges fegyveres erők, valamint a Kormány irányítása alá tartozó katonai nemzetbiztonsági szolgálatok válsághelyzeti szükségletének tervezése.
- *Katasztrófa-elhárítás*
A katasztrófák elleni védekezésben részt vevő szervek válsághelyzeti működéséhez szükséges gazdasági erőforrások tervezése.
- *Rendvédelem és bevándorlás politika*
A BM irányítása alá tartozó rendvédelmi szervek és a Bevándorlási Hivatal válsághelyzeti működéséhez szükséges gazdasági erőforrások tervezése.
- *Pénzügy*
A nemzetgazdaság válsághelyzeti működésének és a reagáló erők különleges jogrendbeli szükségletének pénzügyi biztosításáért felelős szervek és szervezetek válsághelyzeti igényeinek tervezése.
- *Egészségügy*
A lakosság, a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek, valamint a válsághelyzeti állami feladatok végrehajtásában közreműködő egyéb szervezetek válsághelyzeti gyógyszer-, kötszer-, egészségügyi anyag és szolgáltatás igényének tervezése.

- *Környezetvédelem és fenntarthatóság*
A természetes és az épített környezet védelméhez szükséges erőforrások tervezése. A gazdasági biztonság környezeti szempontjainak vizsgálata. Az ivóvíz-, a környezet-, az élelmiszerbiztonság és a GMO¹ mentesség, mint alaptörvényi szinten rögzített² stratégiai, gazdasági prioritások védelme.
- *Vízkárelhárítás*
Ár- és belvízvédelem, aszály- és vízminőségi kárelhárítás.
- *Kritikus infrastruktúra védelme*
A kritikus infrastruktúrák tulajdonosainak, üzemeltetőinek az infrastruktúra védelméhez szükséges gazdasági erőforrások tervezése.
- *Bíróságok különleges jogrend szerinti működése*
A bírósági szervezetek különleges jogrend szerinti működéséhez szükséges sajátos erőforrások tervezése.

A jövőkép

Ez a fejezet mutatja be a koncepció jövőképét, mely szerint a gazdaság – folyamatos működésének fenntartása mellett – tartósan biztosítani lesz képes a lakosság válsághelyzeti ellátásához szükséges alapvető létfenntartási cikket, szolgáltatásokat; rendelkezni fog a szükséges képességekkel a válsághelyzetek kezeléséhez és megfelelő mennyiségű tartalék erőforrással a beavatkozás késedelem nélküli megkezdéséhez.

A gazdaság megfelelő teljesítőképességgel rendelkezik egy közepes intenzitású válsághelyzet kezeléséhez a beavatkozó szervek szükségletét kielégítő erőforrások biztosítására. Emellett folyamatosan fenntartja saját biztonságos működését. A fenti képességek meglétéről, a gazdaság válsághelyzeti teljesítőképességéről a gazdaság biztonságáért és védelmi felkészítéséért felelős miniszter, valamint az egyes gazdasági ágazatokért felelős miniszterek – a folyamatos tervezés, ellenőrzés és gyakorlatok végrehajtása alapján – rendszeresen beszámolnak a Kormánynak.

A gazdaságbiztonságért felelős miniszter hatáskörében kialakított védelmi célú tartalékolási rendszer, amely – a vagyonról szóló törvény előírásainak megfelelően – központilag nyilvántartja az országban fellelhető, kockázatelemzésen alapuló követelménytámasztással meghatározott gazdasági képesség-, illetve erőforrás-tartalékokat és a hozzájuk kapcsolódó tudásbázist, ellátja a reagáló erők elsődleges beavatkozáshoz szükséges erőforrás-szükségletének kielégítését. Válsághelyzetben átjárhatóságot biztosít a védelmi és a védelmi célra is felhasználható egyéb stratégiai, ellátás-biztonsági tartalékfajták között, függetlenül azok képzési formájától és tulajdonviszonyától.

A gazdaság működése szempontjából alapvető szolgáltatások biztosításához szükséges infrastruktúrák kritikus elemei védelmének alapja az állami és magánszféra új típusú védelmi együttműködése és a megfelelő jogszabályi környezet, amelyek együtt garantálják a megelőzést, a működés folytonosságát és a veszélyeztető tényezőknek való ellenállást.

1 Genetikailag módosított élőlények

2 XX. Cikk (2) bekezdés

A gazdaságbiztonságért felelős minisztériumok szerepe nem csak a piac által nem kezelt és/vagy nem kezelhető problémák (például piaci kudarcok) orvoslására és a tisztességes piaci verseny keretfeltételeinek megteremtésére szorítkozik, hanem magában foglalja a gazdasági biztonság elérése érdekében kifejtendő állami feladatok teljes spektrumát. Ugyanakkor a gazdaság folyamatos működésének fenntartása valamennyi gazdasági szereplő jól felfogott érdeke, így – hasonlóan a honvédelem és a katasztrófavédelem kérdéséhez – nemzeti ügy, amelyből a magánszféra is jelentős részt kell, hogy vállaljon.

Tisztán állami feladat a szabályozás, a koordináció (benne az ellenőrzés) és a nemzetközi gazdasági kapcsolatok irányításának kérdése, valamint a biztonsági (felkészülési) rendszer működtetésének finanszírozása, továbbá válsághelyzetekben a védekezési költségek meghatározott részének azonnali biztosítása, illetve felhasználásának engedélyezése. A szabályozás pontosan kijelöli a felelősségi köröket, és megnevezi a felelősöket (szervezet, szervezeti egység, beosztás mélységig). Meg vannak határozva a hatósági információk begyűjtésének szabályai, a tevékenység koordinálásához rendelkezésre állnak a szükséges információk az erőforrásokról, a képességekről, a gazdasági folyamatokról. Egyértelműen szabályozottak a nemzetközi szervezetekkel való kapcsolattartás csatornáit. A finanszírozási lehetőségek rendszabályai jogszabályi szinten rögzítettek.

A gazdaság biztonságos működése és védelmi felkészítése érdekében folytatott tevékenységek megkapják a jelentőségüknek megfelelő prioritást az állami feladatok között. A rendszer finanszírozására stabil, a költségvetéstől független pénzügyi alap áll rendelkezésre.

A gazdaság biztonságos működéséhez, különösen a védelmi felkészítés és a válsághelyzeti reagálás irányításához szükséges kritikus infrastruktúrák védelmét azok tulajdonosai, üzemeltetői – külön jogszabályban nevesített feladatként – biztosítják.

Az új követelményeknek való megfeleléshez a szükséges információs és informatikai háttér a felkészülés, védekezés, helyreállítás rendelkezésére áll. Ez alapvetően a (szükség szerint megerősített) normál közigazgatási működésben is használt megoldásokra támaszkodik. Ennek része a védelmi igazgatás igényét (is) kielégítő informatikai adatbázisok, az elemzési, modellezési lehetőségek, a teljes körű, helyfüggetlen informatikai elérhetőség és az elektronikus kapcsolattartási, kereskedelmi megoldások általános használata.

A gazdaság biztonságos működése és védelmi felkészítése állami feladatainak kormányzati koordinációját önálló minisztériumi szervezeti egység irányítja, amely rendelkezik megfelelő létszámú apparátussal és a tevékenység folytatásához szükséges pénzügyi forrással.

Ez a célállapot a helyzetelemzésben feltárt problémás területek megfelelő kezelésével, a koncepcióban felsorolt fejlesztések végrehajtásával – együtt az Új Széchenyi Terv jövőképeiben megfogalmazott gazdasági fejlettség, fogyasztási szint és életminőség elérésével – a koncepció szerint 2030-ra megvalósulhat.

Stratégiai alapelvek, követelmények

Ebben a fejezetben megtörténik a gazdaság védelmi felkészítése 1992-ben megfogalmazott alapelveinek felülvizsgálata, továbbá a megváltozott gazdaságpolitikai környezet hozta új elveknek és a gazdaságbiztonság egyéb követelményeinek az áttekintése. A fejezet rögzíti többek között a következő elvi szempontokat:

- A nemzetgazdaság védelmi felkészítése és biztonságának védelme állami feladat – de vizsgálni kell a magánszféra üzleti és érdekeltségi alapon történő bevonásának lehetőségét.
- A gazdaság biztonsága nemzeti ügy. Fel kell hívni a lakosság és a vállalkozások, egyéb, nem kormányzati szereplők figyelmét a válsághelyzeti ellátás érdekében kifejtendő öngondoskodásra, önszerveződésre.
- A gazdaság védelmi felkészítése és biztonsági felügyelete hatályának kiterjesztése a különleges jogrend kihirdetését nem igénylő egyéb kritikus időszakokra.
- A válsághelyzeti ellátási szükséglet biztosítására irányuló tervezési kötelezettséget fenn kell tartani a lakosság, a Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek, valamint a nemzetgazdaság – kockázatelemzésen alapuló követelménytámasztással meghatározott – válsághelyzeti igényeinek kielégítésére.

A célkitűzések

A koncepció célrendszerét bemutató fejezet tartalmazza a koncepció stratégiai célját és az azt támogató átfogó céljait. A stratégiai cél kettős: a nemzetgazdaság folyamatos működésének fenntartása válsághelyzetben – a reagáló erők működési feltételeinek teljes körű biztosítása mellett.

A stratégiai cél eléréséhez a koncepció a következő átfogó célokat tűzi ki:

- Az alapvető létfenntartási termékek és szolgáltatások válsághelyzeti biztosítása.
- Válsághelyzeti energiaellátás biztosítása.
- A válsághelyzeti reagáló erők kockázatelemzésen alapuló követelménytámasztással meghatározott szükségletének kielégítése.
- A közszolgáltatások elégséges szintjének meghatározása.
- Stratégiai erőforrás-tartalékok, védelmi és helyreállító képességek késedelem nélküli rendelkezésre állása.
- A gazdaság működése szempontjából alapvető szolgáltatások biztosításához szükséges infrastruktúrák kritikus elemeinek hatékony védelme.
- Együttműködés nemzetközi és magán szereplőkkel a válság kezelésében.
- A kis- és középvállalkozások szerepének megerősítése a nemzetgazdaság folyamatos működése fenntartásában

Beavatkozási területek, eszközök

A koncepció utolsó fejezetében jelöli meg a célok eléréséhez szükséges beavatkozási területeket, eszközöket, megoldást javasolva a helyzetelemzésben feltárt problémák

megoldására. A gazdaságbiztonsági rendszer létrehozása érdekében azonnali (rövid távú) beavatkozásként az alábbi eszközcsoportokat emeli ki:

- Felsorolja a fejezet a jogszabály-alkotási feladatokat. Azok között első helyen a gazdaságbiztonságról szóló átfogó törvényjavaslat kidolgozását, amely a gazdaság védelmi felkészítését, válsághelyzeti működését, a válsághelyzeti gazdasági intézkedéseket megfelelő szinten hivatott szabályozni, megoldást ad a válsághelyzet fogalom jogi rendezetlenségére. A gazdaság védelmi felkészítésének új jogszabályával lehetőséget kínál a tevékenység valamennyi feladatának részletes megfelelő szintű szabályozására, összhangban az Alaptörvény és a már kihirdetett új honvédelmi, új közbeszerzési és az új katasztrófavédelmi törvény, valamint az új önkormányzati törvény kapcsolódó előírásaival. Ki kell dolgozni a gazdaságbiztonsági beszerzések tervezésének, normál időszaki lebiztosításának szabályait az új közbeszerzési törvény és az EU védelmi beszerzési irányelv előírásainak figyelembevételével.
- El kell végezni a védelmi tartalékolás stratégiai felülvizsgálatát. A tartalékolás célját, alapelveit és a készletképzés és -nyilvántartás egységes szabályait meghatározó tartalékolási stratégiának javaslatot kell adni – többek között – a védelmi tartalékolási rendszer intézményi struktúrájára, irányítási és finanszírozási rendjére. Felül kell vizsgálni a védelmi célú képességek tartalékolásának sajátos esetét, a rögzített hadiipari kapacitások támogatási szerződések alapján történő fenntartását.
- Szintén stratégia-alkotási feladat a nemzeti biztonsági stratégiához kapcsolódó gazdasági-pénzügyi ágazati biztonsági stratégia kidolgozása, amelyet a gazdasági biztonság, mint a nemzeti biztonság napjainkban egyre lényegesebb összetevőjének védelme érdekében tart szükségesnek a koncepció.
- Finanszírozási módszert kell kidolgozni az állami és magánszféra kölcsönös érdekeltsegen, felelősség- és kockázatmegosztáson alapuló védelmi felkészítési tevékenységére.
- Ki kell jelölni a gazdaságbiztonságért felelős intézményt, illetve szervezeti egységet. Meg kell erősíteni a gazdaságfelkészítésért és -mozgósításért felelős szervezeti egység erőforrásait, létszámhelyzete javításával vagy külső támogató szervezetek bevonásának lehetőségével.
- A folyamatos gazdaságfelkészítési tevékenység végzéséhez biztosítani kell – ágazati és területi szinten egyaránt – a megfelelő képzettségű referensek alkalmazását. Tervezni kell a szakértők képzését, továbbképzését.
- Ki kell dolgozni a gazdaságfelkészítési és a lakosság-ellátási tervezés – az új elveknek megfelelően korszerűsített – módszertanát, javaslatot kell készíteni a tervezési módszertanok informatikai támogatására, és biztosítani kell a tervezés ellátását olyan információs rendszerrel, amely a gazdaság kritikus folyamatairól állandóan naprakész adatokkal szolgál.
- A gazdaságbiztonsági rendszer finanszírozási helyzetének javítására – a jelenlegi költségvetési helyzetben – leginkább a pénzügyi támogatási módszerek diverzifikálása javasolható. Ilyen – a védelmi szférában – új módszerek kínálkozik az Európai Unió által biztosított esetleges támogatási lehetőségek mind szélesebb körű kihasználása.

Következtetések, javaslatok

A koncepcióban a gazdaságbiztonsági rendszer létrehozására javasolt feladatok egy része azonnali intézkedést igényel. Ezek közül a legfontosabbak

- a gazdaságbiztonságról szóló törvény megalkotása, amellyel a koncepcióban megjelölt átfogó célok megvalósításának törvényi háttérét lehet biztosítani. A törvényjavaslat kidolgozását a gazdaságpolitikáért felelős miniszter és a gazdaságbiztonsági szempontból kiemelt jelentőségű ágazatokért felelős nemzeti fejlesztési miniszter közös előterjesztésben az érintett miniszterek és a fővárosi, megyei védelmi bizottságok elnökei bevonásával végezheti el.
- a koncepcióban javasolt intézkedések – pénzügyi ütemezést tartalmazó – finanszírozási rendjére vonatkozó javaslat kidolgozása a nemzetgazdasági miniszter első helyi felelősségével;
- a gazdasági-pénzügyi ágazati biztonsági stratégia kidolgozása a nemzetgazdasági miniszter felelősségével, a Magyar Nemzeti Bank elnöke véleményének figyelembevételével.

A kormány a koncepció elfogadásával együttkezelten elrendelte a gazdaságbiztonsági rendszer létrehozásának feladatairól szóló határozat kiadását. Ebben előírta az azonnal intézkedéseknek javasolt feladatok végrehajtását, ezek között első helyen a gazdaságbiztonságról szóló törvényjavaslat kidolgozását.